

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/223/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724204394
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8724204394.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Františkom Krasňanom, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. A., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka B. C., nar. XX. X. XXXX, bytom D. E. XXXX/X, XXX XX F. G. H. a otec I. A., nar. XX. X. XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX F., za účasti starej matky: K. C., nar. XX.X.XXXX, t.č. bytom L., X. XXXX XX/XX, v konaní začatom na návrh matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 14P/31/2022 zo dňa 5.4.2022, právoplatný dňa 27.4.2022 tak, že súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť u mal. A. A., nar. XX.X.XXXX a zveruje mal. A. A. do osobnej starostlivosti matky, B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, F. G. H., ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otca mal. dieťaťa I. A., nar. XX.X.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. A. sumou 80,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky mal. dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred až do doby, kým sa nezmenia pomery.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 23.10.2024 podala matka mal. dieťaťa ako navrhovateľka návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti voči mal. A..

2. Návrh odôvodnila tým, že žiada zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť, ktorá bola rozsudkom tunajšieho súdu vo veci 14P/31/2022 nariadená a v zmysle ktorého bola mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej matke, K. C., teda starej matke zo strany matky, keďže dcéra navrhovateľky žila u svojej starej matky od r. 2012 a bola na ňu citovo naviazaná. V súčasnej dobe sa podľa matky pomery v domácnosti zmenili, dcéra bola u nej na letných prázdninách a chce ostať bývať s nimi v domácnosti, veľa času trávi spolu so súrodencami. A. nastúpila v septembri do 7. ročníka ZŠ v M. – H.. Matka maloletej toho času býva u svojho partnera spolu s rodinou v murovanom dome pozostávajúcom z troch izieb, kde v ňom bývajú dvaja dospelí a tri deti. Mal. A. má zabezpečené všetky potreby a dobré podmienky pre svoj rozvod, partnera matky akceptuje v plnej miere a oni jej zabezpečujú starostlivosť v plnej miere. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku na mal. I. N., spolu s prídavkom na dieťa a výživným to činí 525,- eur. Príjem partnera matky je 307,- eur. Na základe uvedeného žiada zmeniť rozsudok vo veci 14P/31/2022 z 5.4.2022 a zveriť mal. A. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne.

3. K návrhu doložila rozhodnutie o prijatí žiaka prestupom zo základnej školy v L. zo dňa 27.8.2024 na základné vzdelávanie v Základnej škole s materskou školou B. H. F. od 1.9.2024.

4. Súd podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine ustanovil kolízneho opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad na zastupovanie maloletého v prípade kolízie záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom.

5. Na pojednávaní matka mal. dieťaťa uviedla: „Od októbra 2024 bývam v F. G. H.. Žijem tam sama s mojimi tromi deťmi – I., B. a O. N., ktoré mám s bývalým partnerom M. N., o ktoré sa vzorne starám, on však s nami nežije v spoločnej domácnosti. Žiadam, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť, aby dcéra išla bývať ku mne. Obmedzená v spôsobilosti som nebola, trestne stíhaná som nebola, ani nie som. Výživné som pravidelne neplatila, lebo som nemala dostatok financií, keďže žijem sama s tromi deťmi. Poberám rodičovský príspevok s rodinnými prídavkami 530,-eur. Z toho uhrádzam bývanie – 100,-eur, bývam u mamy, družinu platím deťom spolu po 25,- eur, obedy majú zadarmo. Nepracujem, lebo dcéra I. má len dva roky. Musím byť doma s ňou. Chcem mať A. v starostlivosti, lebo si myslím, že A. má ma rada, mám s ňou vytvorenú veľmi silnú citovú väzbu. A. je pri mne už od septembra, chodí odtiaľ do školy do základnej školy na P. Q. – 7. ročník. Venujem sa jej, zdravotný stav poznám. Chodím aj k lekárom s ňou. O domácnosť sa starám výlučne ja, udržiavam ju v dobrom stave, s deťmi iná osoba s nami v domácnosti spoločnej nežije. Iného partnera nemám. A. krúžky nemá. S otcom mal. A. nie sme v kontakte od narodenia. Žiadam, aby otec platil výživné 100,- eur na A. mne na účet.“

6. Otec na pojednávaní uviedol: „Súhlasím so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti u mal. A. a aby táto sa vrátila k matke, o matke nateraz ja bližšie informácie nemám. So sumou 150,- eur výživného na maloletú ja nesúhlasím, pretože ja teraz pracujem len brigádnicke, sú to brigády 4 – 5 hodín, ale nie každý deň. Pracujem na stavbách. Niekedy idem len 2x do týždňa. Ja za dva dni zarobím niekedy 30 – 40,- eur, avšak 8 dní do mesiaca som ešte nepracoval brigádnicke. Zarobím si brigádnicke maximálne do 100,- eur. Som riešený s aktuálnou manželkou – L. A. na úrade práce, ona poberá dávku v hmotnej núdzi 327,- eur, máme spoločnú dcéru R. A., na tú poberáme prídavky na dieťa – 60,- eur. Ja podporu v nezamestnanosti nepoberám, ani sociálnu dávku, ani čiastočný invalidný dôchodok, ani výsluhový dôchodok nepoberám. Mám dve vyživovacie povinnosti. Ja som bol v mladosti operovaný na srdce, poruchu srdcovej chlopne. Nemôžem robiť ťažké práce. Motorové vozidlá nevlastním, zostatok na účte v bankách nemám. Väčší majetok nemám, čo sa týka cenných papierov, zlata ani hodnotného hnuiteľného majetku. Bývame u mojej matky v rodinnom dome, ktorý nie je mojím vlastníctvom. Navrhujem určiť vyživovaciu povinnosť vo výške max. do 70,- eur mesačne. Ja nie som evidovaný na úrade práce, bol som v minulosti evidovaný. Na otázku kolízneho opatrovníka, prečo si nehľadá prácu aspoň brigádnicke, kde zarobíte viac, uviedol: „Ja si hľadám, ale nemám. Exekúciu mám ohľadne odvodov zdravotných. Keď som mal 18, som mal krátku živnosť. Robil som na stavbe, to mi nevyšlo. Invalidný dôchodok som nežiadal. So srdcom chodím na kontroly do F. G. H., k MUDr. J. 16 rokov som chodil do Bratislavy na kontroly. Na zdravotnej poisťovni mám dlh 800 alebo 900,- eur. Teraz ho nesplácam. A. som naposledy videl pred 2 rokmi. Dieťa sa ale ku mne neozve. Informácie o dcére mám od svojej sestry, ktorá tam žije.“

7. Stará matka na pojednávaní súhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a uviedla, že matka sa poriadne stará o A., táto je u nej už niekoľko mesiacov, majú byť spolu.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol: „Súhlasíme so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pretože osobná starostlivosť má prednosť pred náhradnou osobnou starostlivosťou a pominuli prekážky, ktoré boli v čase, keď bola mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, prešetrili sme pomery v čase, keď sa zdržiava matka v M. – H. s partnerom, v tom čase mal. A. navštevovala Základnú školu v M. – H.. Čo sa týka starostlivosti zo strany matky, tam sa nedá nič vytknúť, skôr problémom bolo značné množstvo vymeškaných hodín v škole. Zo strany školy máme informácie, že A. sa nejako nezačlenila do kolektívu, nezúčastňovala sa žiadnych aktivít, pričom keby si plnila pravidelne šk. dochádzku, napredovala by. Súhlasíme, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť, ale matka bola upozornená, že dieťa si musí plniť pravidelnú šk. dochádzku, bola upozornená na sankcie, ktoré z toho plynú a že musí byť spolupráca so ZŠ. S otcom sme sa nestretli, je blízko, je zo F., nevieme nič o jeho pomeroch. Matka si rieši výživné zo strany N. podaný na súde v F.. G. H.. U otca sa odvolávame na správu vyžiadajú z ÚPSVaR Sp. Nová Ves. Matka brala osobnú asistenciu na dieťa – M. N. pred dvoma rokmi 600,- eur, teraz už nepoberá. Spis budeme odstupovať do Sp. G. H., pretože matka sa už nachádza v F.. G. H., až po ukončení tohto konania chceme spisovú dokumentáciu odstúpiť SNV, a to po právoplatnosti rozhodnutia. Máme za to, že matka sa vie postarať o deti, aj

keď žila vo H., jej nemáme čo vytknúť, čo sa týka celkového bývania, poriadku, hygieny i starostlivosti o deti. Trošku kolíše povinná šk. dochádzka. Dieťa prepadlo raz v 6. ročníku.“ Na ďalšom pojednávaní kolízny opatrovník uviedol: „Súhlasím so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, keďže primárnu starostlivosť má rodič o dieťa. Nič nebráni tomu, aby bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky. Čo sa týka navrhovaného výživného, na základe toho, ako vypovedal otec dieťaťa, s poukazom na vek A., ktorá má 15 rokov, je potrebné upraviť výšku výživného. Navrhujeme výživné vo výške 100,- eur. Otec má schopnosti si privyrobiť a poriešiť si aj svoju situáciu, čo sa týka zdravotného stavu a invalidného dôchodku. Nie je pozbavený rodičovských práv ani povinností. Má zákonnú povinnosť výživného voči dieťaťu.“

9. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

11. Podľa ods. 2 cit. ust., súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa ods. 2 cit. ust., obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa ods. 3 cit. ust., každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa ods. 4 cit. ust., pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa ods. 5 cit. ust., výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Súd oboznámením sa s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, rodným listom dieťaťa, správou kolízneho opatrovníka, ako aj pripojenými spismi Okresného súdu Poprad vo veci 10P/222/2024 a 14P/31/2022 a spisom Okresného Sp. Nová Ves 16P/76/2012 zistil nasledovný skutočný stav veci:

18. mal. A. A. bola rozsudkom tunajšieho súdu dňa 5.4.2022 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. C., nar. XX.X.XXXX, ktorá bola oprávnená a povinná mal. dieťa vychovávať, zastupovať v bežných veciach a vymáhať pre neho výživné. Matka a otec mal. dieťaťa boli zaviazaní súdom prispievať na výživu mal. A. každý z nich sumou 50,- eur mesačne do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Poprad. Súd tak rozhodol po tom, čo zistil, že bolo preukázané, že starostlivosť zo strany rodičov mal. dieťaťa bola zanedbávaná, starostlivosť zo strany starej matky bola dieťaťu riadne zabezpečovaná a keďže sa zo strany rodičov jednalo o fakticky nezaujímavé dieťa, obaja boli v tom čase nezamestnaní, bez príjmu, zveril dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V tomto konaní matka žiadala zrušiť náhradnú starostlivosť s odôvodnením, že podmienky bývania sa u nej zlepšili, ako aj vzťah s maloletou má dobrý, býva v spoločnej domácnosti s partnerom, mal. dieťa má s ňou vytvorenú silnú citovú väzbu, je už niekoľko mesiacov u matky, z jej domácnosti chodí do školy – do 7. ročníka, matka sa jej venuje, jej zdravotný stav pozná, chodí s ňou k lekárom. Matka sa stará o domácnosť, kde žije aj s tromi deťmi, partner nežije s ňou v spoločnej domácnosti. Keďže kolízny opatrovník prešetril domácnosť u matky mal. dieťaťa a konštatoval, že pominuli prekážky, pre ktoré bola maloletá v minulosti zverená do náhradnej starostlivosti a čo sa týka starostlivosti zo strany matky, voči tejto nemajú výhrady, súhlasil, aby bola zrušená náhradná starostlivosť, matka však musí dbať, aby mal. A. si plnila pravidelnú školskú dochádzku, a keďže matka sa vie o deti postarať čo sa týka celkového bývania, poriadku, hygieny, tak odporučil návrhu vyhovieť, pretože starostlivosť biologického rodiča má prednosť pred starostlivosťou starého rodiča a navrhol otca zaviazať výživným na mal. A. vo výške 100,- eur mesačne.

19. Súd z uvedených dôvodov za daných okolností vyhovel návrhu matky a zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starej matky nariadenú rozsudkom tunajšieho súdu vo veci 14P/31/2022 zo dňa 5.4.2022, právoplatného 27.4.2022 v zmysle § 47 ods. 1 písm. d), e) Zákona o rodine, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená náhradná osobná starostlivosť a zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky B. C., ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v zmysle § 36 Zákona o rodine, keďže rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti.

20. Zároveň so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 47 Zákona o rodine určil vyživovaciu povinnosť otca mal. dieťaťa v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine a v zmysle kritérií daných §-om 75 ods. 1 Zákona o rodine a § 62 ods. 2 a § 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine, keď prihliadol na to, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov, pričom matka sa o dieťa bude starať formou celodennej starostlivosti a otec, ktorý sa o dieťa osobne nestará a nežije s matkou v jednej domácnosti, bude prispievať na mal. dieťa výživným, ktoré súd stanovil v zmysle

§ 62 ods. 2 a ods. 4 s prihliadnutím na § 62 ods. 5 s tým, že výživné má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča, a keďže otec uviedol, že si prácu hľadá, ale v súčasnosti ju nemá, má rôzne exekúcie, v minulosti si krátko zarábal na živobytie prácou cez živnosť a robil na stavbách, teraz však má zdravotné problémy so srdcom, pričom pracuje len brigádnicke na 4 – 5 hodín, ale nie každý deň a na stavbách za dva dni zarobí 30 – 40,- eur a max. 100,- eur do mesiaca, pričom v domácnosti je posudzovaný s aktuálnou manželkou, keď ona poberá dávku v hmotnej núdzi 327,- eur a majú spoločnú jednu nepľnoletú dcéru, teda otec má dve vyživovacie povinnosti, nemôže robiť ťažké práce, v mladosti bol operovaný na srdce pre poruchu srdcovej chlopne, nemá väčší majetok, nemá nehnuteľnosti, ani finančné prostriedky na účtoch v bankách, ani motorové vozidlo a býva v rodinnom dome u svojej matky, ktorý nie je jeho vlastníctvom, súd mu určil vyživovaciu povinnosť na mal. A. v sume 80,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky mal. dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred až do doby, kým sa nezmenia pomery.

21. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, a to tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Účastníci konania, ktorí sa práva odvolania výslovne vzdali, toto právo nemajú.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.